

«Generasjonene på gamle Divimo»

- av Odd Bjørklund -

Helt fra året 1820 og opp til disse dager har det skiftet eier av Divimo gjennom 7 generasjoner. At de første beboere greide å overleve er vel et under der oppi villmarken. Det var de sterkeste som greide kampen for tilværelsen. Historien forteller om store tragedier med dødelige epidemier og stor barnedødelighet.

Den første som ryddet Divimo var han Johannes Toresen fra Dovre. Han var født i 1777-1861, han kom til Divimo i året 1820. Han var gift med Kirsti Jonsdtr Holmen fra Tynset, født 1797. Broren hennes Anders Jonsen Holmen var kommet til Øvergård.

Johannes og Kirsti slo seg først ned oppved elva i holmene kalt «Gammelrommet». Men de ble nødt å flytte derfra og ned til Divimo, siden flommen om våren gikk langt oppå husveggene. De kom og satte seg ned som byselsmenn der oppe på Gammelrommet og var uvitende om elva som kunne gå over sine bredder i enkelte år. Men de hadde jo de rike fiskeplassene utenfor stuedøra. Johannes var fangsmann der oppe under «Snøhetta», Dovre og Rondanemassivet hvor han kom fra. Han var oppvokst der og kjente villmarkslivet.

Der på Divimo kunne elva flomme innover jordene og ødelegge avlingene. Det kunne bli katastrofalt. Men kanskje broren hennes Kirsti på Øvergård, kunne stå til hjelp i nødens stund. Embret Knutson på Øverby var naboen den gang. Han var kommet fra Tyllidalen i 1818 med kona og 8 mindreårige barn. Hvordan greide de tilværelsen de første årene før de fikk oppbygd hus og fikk budskapsen øket, er ikke godt å si. Han gamle Tomas Thomassen på Skjellet var kommet til bygda allerede i 1782 med barn og familie. Historien forteller at de første nybyggerne skulde hvis længemindes hans navn, thi han var saa snild, hjelpsom, ordholdene, han råadede. Dem alltid til det beste, og hjalp med hvad han kunde. Han var som Dalens Patriark baade for sin egen talrige slægt og for de Indvandrende.

Ingebrigt var født på Divimo 17/11 1895 gift i 1919 med Kari Olsdtr. Sverresvold født 13/9 1889. Han bygger gården Ness utdelt fra Divimo. Deres barn: Sigmund og Ola. Siri Ness er deres halvsøster.

Kirsti og Johannes Toresen Divimo hadde en eneste sønn, Tore Johannesen født i 1832 på Divimo. Han ble gift med Mali Bersvendsdtr. Kjæring fra Tynset født 1832. I dette ekteskapet kom det 8 barn til værden der på Divimo. Den første døde som barn. De andre var Marit, Bersvend, Kjerstina, Johannes Maria, Theodor og Ole. Marit Toresen Divimo ble gift med Erik Larsen Bjørkeng. Kjerstina Toresen Divimo ble gift med Ole Andreassen Luneborg. Tore Johannesen og ho Mali Kjæring flytter ut til Brøstadbotten i 1879 med barna i Bersvend, Johannes, Theodor, Maria og Ole, de fører slekten videre der ute.

Grunnen til at de måtte flytte fra Divimo var nok at de kom i klammeri med skogvesenet. De bodde jo på bygslet jord og hadde lov til brensel og tømmer til husbygging. De fikk ikke skylddelt sine eiendommer, derfor ble det ofte ulovlig tømmerhugging i skogene. Skogvesenet ville ikke at skogen skulle tilhøre eiendommene. Derav ble det ikke levelig. Det var jo skogen som gav muligheter for å overleve. Det var flere av de første bureisere som fikk tildelt jord, men bare bygslet. Det gikk en årrekke før eiendommene ble skylddelt. Så han Johannes ble nødt til å hugge noen trær ulovlig, og slik skrev presten Hall og han den gang «Johannes Toresen var kjent som en bra og strevsom mann, som visstnok bare den ytterste nød hadde kunne la seg forlede til en slik ulovlig handling.

Johannes døde der på Divimo i 1865 men ho Kersti lever opp i år og alder. Sønnen han Tore Johannesen kom til å bli en sagnomsust person der oppe i dalen. Og der vaks barneflokket på 7 opp i de knage år. De første bureisere gikk nu sammen til klage og Tore Johannesen ble deres talsmann. De ville nå kjøpe eiendommene med tildelt skog. Ellers måtte de bare emigrere. Tore Johannesen hadde pågangsmot, han reiste helt til Kristiania for å legge frem saken i Departementet. Men først hadde han reist klagerne til Finansdep. og rettet sterke anklager mot Skogvesenet som hadde inskrenket eiendommene. Slik at de ikke hadde tømmer til husreparasjoner. Det ble også tatt fra dem utslåtter. Det kom senere til rettslig etterspill hvor Tore Johannesen hadde vært leder for aksjonen. Han ble nu dømt til å betale en bot på 5 spd. og saksomkostninger. Det ble av Sogvesenet reist aksjon for p fjerne Tore og familien fra Divimo. ho Kirsti Jonsdtr. Divimo ble presset til å oppgi festet så gården ble satt til auksjon.

Gamle Aug Halvorsen fikk tilslaget for 145 spd. Men han ble av Amtmannen betraktet med stor skepsis. Amtmannen mente at hans forhold til Tore Johannesen var slik at Tore kom til å bli boende på plassen.

Men årene og slitet var gått der på Divimo, så i året 1879 reiser de ut til Brøstadbotten. Tore Johannesen var en mangfoldig herremann som syslet med litt av hvert, bl.a. som leilighetspoet og opptrådte som predikant. Men han ble mobbet av Skogvesenet. Noen ivrig gårdbruker var han ikke som forstmesteren hevdet, det vitnet de store gjødselshaugene utenfor fjøset hans om, Av onde rykter ble han tiltalt for sulteforing av dyrene. Han hadde også sett seg nødt til å hugge ulovlig noen furutrær. Men det var jo han Tore i tallrikt selskap. Skogvesenet kunne ikke se gjennom fingrene om det var hugd noen trær. Disse

slikte trælere måtte betale bøter. Det var nok ikke alle som fikk gull og grønne skoger hvis de ikke ville kolonisere dalen, som de ble lovet før de dro den lange veien mot nord og villmarken.

På turen sydover drev han Tore sin predikantvirksomhet helt ned til Kristiania hvor han kom i Departementet og fikk utført sitt ærende. Men Skogvesenet hadde allerede kommet med sine argumenter, så Tore hadde ikke fått noe medhold, forteller historien.

Tore hadde stor diktertrang i blodet. På rasteplassene over fjellet til Storsteinnes skrev de hånse rim til hverandre på rotstubbene. Naboen skriver: «Tenk på din gamle magre ku og småfe likeså, som etter høy har higet. Gi hoppen din litt mere mat, så hun blir noe mindre flat, så kjører du til riget.»

Tore svarer: «Store ord det hjelper ei på livets tornefulle vei. Når flaskens innhold du har kjær, og denne alltid med deg bær. Da er jeg redd du er en mann, som ei Guds rike arve kan».

Han Tore skrev også Bjørkengsvisa som handler om ho Ragnhild Halvorsdtr. som forsvant fra Bjørkeng den 12 aug. 1859. «En hendelse saa sørgelig jeg ville berette, et bare knapt seks aar gammel var og navnet Ragnhild bar». Visa er på 10 vers og var trykt hos Urdal og ligger bevart på Tromsø museum.

Divimo ligger nu øde og forlatt fra 1879. Da er det at Anders Thomassen Frammi flytter til Divimo. Han var født 1802 i Sollia, døde i 1883. Han var gift med Pernille Andreassen fra Messelt i Storeldalen f. 1806, hun dør allerede i 1846 fra hele familien. Deres barn: 1. Anders født 1829. 2. Andreas født 1830 gm. Karen Tollefsdtr. Sletten f. 1833. (Andreas døde i 1865). Karen gifter seg igjen med Martin Knutsen Rostadmo. 3. Ingeborg. 4. Thommas. 5. Dorte. 6. Peder 7. Halvor. 8. Karen gm. Kristian alvorsen Elvevold i Rostadlen. Alle de andre seks søsken reiser til Amerika. Han Anders Frammi ble enkemann i 1846. Han Anders gifter seg året etter med Marte Gundersdtr. f. 1812. i Sollia. De får 2 barn, men begge døde som små barn: 1. Berger f. 1850. Berte f. 1852. Marte Gundersdtr. var tante til Pernille Haug som var fra Eggen i Sollia f. 15-4 1854. Bernhard Eriksen Haug f. 4-12 1852 på Fosseid i Solør var kommet til Uleberg til Bersvend Olsen fra Follidal og Sigrd Eriksdtr. fra Sollia.

Han Bernhard begynte å gå på frierfotter over Diviåsen til ho Pernille på Divimo. De var gift i 1878 i Øverbygd kirke. De bor på Divimo i 1880, men får en parsell borte på Maukstad av han Moses Andersen og bygger seg der sin første stue, og kaller gården sin for Haug fra sitt hjemsted i Solør. Stuen står der ennu, med sine minner fra fjerne tid.

Anders Tomassen Frammi hadde ryddet Messeltmo i 1828. Ho Marte blir enke og selger Messeltmo til Peder Arntsen fra Alna f. 1823 i 1896. Deres barn: Ole Pedersen Tiller f. 1860 gm. Marie Nilsdtr. Tunnbroen fra Neby på Tynset f. 1855 - 1900. De rydder Nygård fradelt Messeltmo.

Den neste bruker på Divimo ble Haldo Eriksen fra Sollia f. 1823 - 1893. Han var gift med Ingeborg Halvorsdtr. fra Nergård f. 1835 - 1918. De var også barnløse.

Ingeborg var enke der på Divimo i 25 år. Den gamle stuen etter ho Ingeborg ble solgt til ho Marit og han Anders Elvevold. Den gikk under navnet «Ingeborgstua». Den står restaurert der på Solvang.

Fra venstre: Theodor Toresen Divimo, Ole Toresen, Johannes Toresen, Kjerstine Toresen og Marit Toresen. Bersvend og Marie Toresen er ikke med på bildet. Alle disse vaks opp på Divimo, hvor Marit var den eldste født i 1859. De flyttet til Brøstadbotten i 1879.

Haldo og Ingeborg Divimo.

Fra «Divimo» med den første pelebrua som først var bygd i 1937. Før den tid var de ofte isolert, det var fergested ved Nygård.

De var uten veier og broer helt fram til 1973 da den først pelebrua ble bygd der ved Divimo. Det måtte være et herrers under da broen, veien og bilene kom. Det var knapt 50 år siden de første slitete trælere måtte forsere elven og ulende på hesteryggen. I dag uler bilene gjennom Nesbyen og snart er det nok vei fra Skjærshaugen og opp til «Arntrommet». Da er det vei på begge sider av elva. utrolig men sant. Nu blir det mange vemodige minner fra gamle Divimo og generasjonene som bodde der i sin tid.

Johannes og Marit Toresen, Anna Heggelund gm. Ole Toresen

Theodor Toresen + Josefine Søker hillens, Brøsteb. Ole Toresen Elvevold